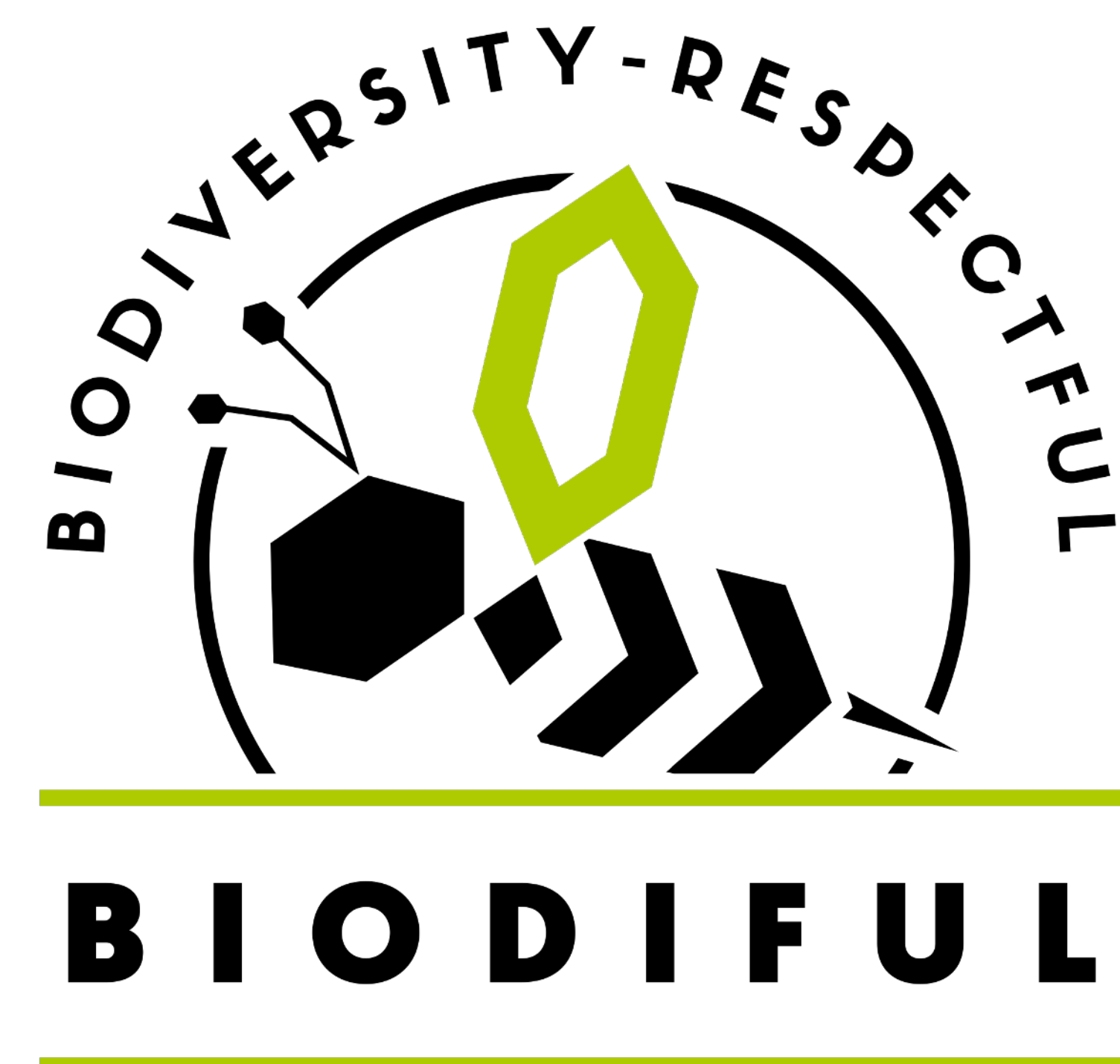

Pro gradu -tutkielma: Luonnon monimuotoisuutta edistävä johtajuus

Anna Hakulinen, Turun yliopisto, Johtaminen ja organisointi

Alustus ja tavoite

Luonnon monimuotoisuus heikkenee ennennäkemättömästä tahtia. Heikkenemisen taustalla vaikuttaa ihmisen toiminta ja erityisesti nykyisen talousjärjestelmän tavoitteleva jatkuva talouskasvu. Vakavasta tilanteesta huolimatta luonnon monimuotoisuus on ollut huonosti tunnistettu osa yritysten toimintaa. Viime vuosina tilanteeseen on kuitenkin alettu herätä yrityksissä. Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen koskettaa kaikkia toimialoja ja siksi tarvitaan syvällistä tutkimusta rajatuilla alueilla.

Yksittäisistä toimialoista maatalous vaikuttaa merkittävästi luonnon monimuotoisuuteen. Samaan aikaan maatalousyritykset ovat myös itse vahvasti riippuvaisia luonnon hyvinvoinnista. Tässä tutkielmassa pyrin muodostamaan käsityksen luonnon monimuotoisuutta edistävästä johtajuudesta suomalaisen ruokajärjestelmän alkutuotannon toimialalla.

Menetelmät

Lähestyin tutkimuskysymystä (*Millaista johtajuutta tarvitaan luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi ruoan alkutuotannossa?*) abduktiivisen monitapaustutkimuksen avulla.

Empiirinen aineistoni koostui kahdeksan suomalaisen alkutuotannon pienen yrityksen puolistrukturoidusta haastattelusta.

Analyysimenetelminä hyödynsin tapauskohtaista analyysia ja ristikkäistutkimuksen taktiikoista kategorioihin erottelua sekä aineistoryhmän samankaltaisuuksien etsimistä.

Tulokset ja päätelmät

Analyysin tuloksena pystyin jakamaan alkutuotannon yritykset kolmeen toisistaan eroavaan ryhmään – edelläkävijöihin, sääntöjen seuraajiin ja sääntöjen rikkojiin. Edelläkävijät ymmärtävät mitä luonnon monimuotoisuus on ja kuinka se liittyy heidän yritystoimintaansa. He etsivät itse tietoa ja pyrkivät kehittämään omaa toimintaansa paremmaksi luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Sääntöjen seuraajat puolestaan eivät ymmärrä mitä luonnon monimuotoisuus tarkoittaa, ja he edistävät sen tilaa ainoastaan ulkopuolisten ohjeistusten varassa. Sääntöjen rikkojat puolestaan vaikuttavat ymmärtävän miten luonnon monimuotoisuus on yhteydessä heidän liiketoimintaansa, mutta päättävät silti toimia sitä heikentävästi.

Johtopäätöksenä loin luonnon monimuotoisuutta edistävän johtajuuden mallin, jonka ytimen muodostaa edelläkävijöiden harjoittama luonnon monimuotoisuuden huomioiminen ja siihen liittyvä toimijuus, ja jota tukevat havainnot ympäristöjohtajuuden ja transformationaalisen ympäristöjohtajuuden kirjallisuudesta.

Lähteet

Dasgupta, Partha (2021) The Economics of Biodiversity: The Dasgupta Review. HM Treasury: London.

Diaz, Sandra – Malhi, Yadvinder (2022) Biodiversity: Concepts, Patterns, Trends, and Perspectives. Annual Review of Environment and Resources, Vol. 47 (1), 31–63.

IPBES (2019): Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. IPBES secretariat, Bonn, Germany.

Panwar, Rajat – Ober, Holly – Pinkse, Jonatan (2020) The uncomfortable relationship between business and biodiversity: Advancing research on business strategies for biodiversity protection. Business Strategy and the Environment, 1–13.

Portugal, Ed – Yukl, Gary (1994) Perspectives on Environmental Leadership. Leadership Quarterly, Vol. 5 (3), 271–276.

Sitra (2022) Tackling root causes – Halting biodiversity loss through the circular economy. Sitra Studies.

Su, Xiaofeng – Xu, Anxin – Lin, Wenhe – Chen, Youcheng – Liu, Songtao – Xu, Wenxing (2020) Environmental Leadership, Green Innovation Practices, Environmental Knowledge Learning, and Firm Performance. SAGE open, Vol.10 (2), 1–14.

Anna Hakulinen
aehaku@utu.fi

Lataa posterin PDF-versio – skannaa QR-koodi

